

Forslag til

Natura 2000-handleplan 2016–2021

Vadehavet – Skallingen og Langli

Natura 2000-område nr. 89

Fuglebeskyttelsesområde F55

Titel:

Forslag til Natura 2000-handleplan 2016-2021
Vadehavet – Skallingen og Langli
Natura 2000-område nr. 89
Fuglebeskyttelsesområde F55

Udgiver:

Varde Kommune

År:

2016

Forsidefoto:

Skallingen, K.E.Luftfoto.

Kort:

© Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering, © Varde Kommune

Må citeres med kildeangivelse.

**Varde
Kommune**

Indholdsfortegnelse

Resumé	4
Baggrund	5
Redegørelse for gennemførelse af seneste handleplan	7
Behov for indsatser	8
Indsatser fordelt på aktør.....	8
Prioritering af den forventede indsats.....	9
Forventede initiativer og plan for interessentinddragelse.....	10
Bilag 1: Resumé af offentlige lodsejeres drifts- og plejeplaner	11
Bilag 2: Indsatsprogram af den statslige Natura 2000-plan	12
Bilag 3: Naturtyper og arter på udpegningsgrundlag	13
Bilag 4: Kortbilag	14

Resumé

Handleplanen for "*Vadehavet – Skallingen og Langli*" beskriver den indsats, der skal igangsættes i Natura 2000-området inden udgangen af 2021.

Målet er at bevare og fremme bestandene af de fuglearter, området er udpeget for at beskytte. Der skal særligt arbejdes med at forbedre levestederne for fjordterne, havterne og dværgterne i overensstemmelse med arternes krav til ynglelokalitet.

Kommunen og offentlige lodsejere skal være særlig opmærksomme på sandterne, som har en væsentlig forekomst i området og er i tilbagegang.

Indsatsen udføres af lodsejere i området og gennemføres i videst muligt omfang gennem frivillige aftaler. Der findes blandt andet en række tilskudsordninger, som kan søges gennem NaturErhvervstyrelsen.

Baggrund

Miljø- og Fødevareministeriet har udarbejdet Natura 2000-planer for de 252 udpegede beskyttelsesområder, som indgår i den danske del af det europæiske Natura 2000-netværk. Planerne beskriver målene for det enkelte beskyttelsesområde og fastlægger de indsatser, der skal ske inden for planperioden 2016–2021. Natura 2000-planerne kan ses på Miljø- og Fødevareministeriets [hjemmeside](#).

Ud fra Natura 2000-planerne har kommunerne udarbejdet kommunale handleplaner, som skal medvirke til at gennemføre Natura 2000-planerne for de enkelte områder. Denne handleplan er udarbejdet af Varde Kommune på grundlag af Natura 2000-plan for plan for fuglebeskyttelsesområde nr. 55 *Skallingen og Langli*.

Hver kommune er ansvarlig for de dele af handleplanen, der vedrører kommunens geografiske område på land og kystnære områder. Planlægningen for de skovbevoksede, fredskovspligtige arealer varetages dog af Naturstyrelsen og gennemføres hvert 12. år. Skovhandleplaner 2010-21 gælder således fortsat. Kommunerne og Naturstyrelsen er hver især ansvarlige for, at handleplanerne gennemføres inden udgangen af år 2021.

Offentlige lodsejere, som ejer arealer i Natura 2000-område, kan vælge at gennemføre Natura 2000-planen direkte i egne drifts- og plejeplaner. Naturstyrelsen ønsker selv at udarbejde drifts- og plejeplaner for egne arealer, og resuméer af disse planer kan ses i bilag 1.

Den lovgivningsmæssige baggrund for handleplanerne findes i miljømålsloven (lovbekendtgørelse nr. 1150 af 17. december 2003 med senere ændringer), bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner (bekendtgørelse nr. 944 af 27. juni 2016) og bekendtgørelse om tilvejebringelse af Natura 2000-skovplanlægning (bekendtgørelse nr. 946 af 27. juni 2016).

Den kommunale handleplan skal ifølge lovgivningen indeholde:

- En prioritering af kommunalbestyrelsens forventede forvaltningsindsats i planperioden på baggrund af en opgørelse af behovet for konkrete forvaltningstiltag
- De forventede initiativer, som kommunalbestyrelsen vil tage for at gennemføre Natura 2000-planen, herunder en plan for interessentinddragelse.
- En oversigt over fordelingen af indsatsen mellem kommunale myndigheder, Miljø- og Fødevareministeriet og offentlige lodsejere.
- En redegørelse for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 års periode, der gør det muligt at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planen for den forudgående periode er gennemført.

Handleplanen skal være så konkret, at dens gennemførelse kan vurderes. Dog må handleplanen ikke foregribe det præcise indhold af de aftaler eller afgørelser, der træffes i forhold til den enkelte lodsejer i forbindelse med gennemførelsen af handleplanen.

De kommunale handleplaner skal i samspil med vandplanlægningen realisere Natura 2000-planen, for så vidt angår vandbehov for de naturtyper, som er direkte afhængige af et vandøkosystem. Natura 2000-planens mål om forbedret vandkvalitet i større søer, vandløb, fjorde og kystvande realiseres gennem indsatsen i vandplanlægningen, og skal ikke indgå i de kommunale Natura 2000-handleplaner.

Den kommunale Natura 2000-handleplan er som udgangspunkt omfattet af krav om miljøvurdering i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer (lovbekendtgørelse nr. 939 af 3. juli 2013). For samtlige statslige Natura 2000-planer er der foretaget en strategisk miljøvurdering. Handleplanerne har et indhold, der ikke adskiller sig fra de oplysninger, som allerede er givet i de miljøvurderede Natura 2000-planer. Da handleplanen ikke sætter nye rammer for fremtidige anlægstilladelser eller yderligere vil kunne påvirke internationalt udpegede naturbeskyttelsesområder væsentligt, er det kommunens vurdering, at der ikke er behov for en fornyet miljøvurdering.

Redegørelse for gennemførelse af seneste handleplan

De kommunale handleplaner for første planperiode har været gældende siden udgangen af 2012. Kommunen har i den mellemliggende periode arbejdet for at gennemføre den indsats, der blev beskrevet i Natura 2000-handleplanen for planperioden 2010-2015.

Nedenstående tabeller viser en oversigt over de realiserede, påbegyndte og planlagte projekter inden for Natura 2000-området.

Der er ikke iværksat Life-projekter inden for den del af Natura 2000-området, der omfattes af den kommunale Handleplan.

Tabel 1. Følgende projekter er finansieret gennem landdistriktsmidler og er faciliteret af kommunen:

Indsats	Ejerforhold og tiltag
Etablering af optimale vandstandsforhold	Der er gennemført hydrologiske forundersøgelser på 228 ha på Grønningen. På baggrund af den tekniske forundersøgelse vurderer kommunen ikke, der er grundlag for at gå videre med projektet.

Behov for indsatser

Natura 2000-planen for *Skallingen og Langli*, beskriver de konkrete mål for indsatsen. Indsatsprogrammet fra den statslige Natura 2000-plan kan ses i bilag 2, mens arter på udpegningsgrundlag fremgår af bilag 3. På baggrund af dette har kommunen vurderet, at der er behov for nedenstående konkrete forvaltningstiltag. Hvor handleplanen for planperioden 2010-2015 ikke er gennemført i sin helhed, indgår den udestående indsats i opgørelsen over behovet for konkrete forvaltningstiltag.

Pleje af levesteder

Indsatsen for naturtyper i habitatområde H78 vil blandt andet være at arbejde for at sikre de lysåbne naturtyper en hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje. Den indsats forventes at medvirke til at løfte indsatsen for arterne i fuglebeskyttelsesområdet og sikre disse arter velegnede levesteder.

Endvidere er der behov for – i samarbejde med de berørte lodsejere - at foretage en særskilt vurdering af om nuværende indsats for de kortlagte levesteder for fjordterne, havterne og dværgterne er hensigtsmæssig, eller om der er behov for yderligere tiltag.

Indsats mod prædation og forstyrrelse

Der kan være behov for en supplerende indsats for flere fuglearter i forhold til forstyrrelse. Der kan endvidere være behov for tiltag i forhold til bekæmpelse af prædatorer for alle arter på udpegningsgrundlaget. Indsatser mod forstyrrelse og prædation inden for kommunens ressortområde vil kunne finde sted efter konkret vurdering af hvor og i hvilket omfang, der er behov for dette.

Modstridende interesser

Modstridende interesser mellem naturtyper og levesteder for arter samt modstridende interesser mellem forskellige fuglearters krav til levesteder forventes afvejet og tilpasset i de enkelte tilfælde, hvor der ikke allerede er gjort op med problematikken i den statslige Natura 2000-plan.

Indsatser fordelt på aktør

Det vurderes, at der ikke er behov for en nærmere fordeling af indsatserne mellem Varde Kommune og Naturstyrelsen for de enkelte retningslinjer i Natura 2000-planens indsatsprogram.

Prioritering af den forventede indsats

Natura 2000-planerne 2016-2021 har fokus på:

- Sikring af naturpleje
- Færdiggørelse og sikring af indsats fra planperioden 2009-2015
- Sammenhæng i naturen
- Levesteder for ynglefugle og bekæmpelse af invasive arter.

Prioriteringen af den forventede forvaltningsindsats i planperioden skal ske på baggrund af opgørelsen af behovet for konkrete forvaltningstiltag (se ovenfor). Den nedenstående prioritering vil således afspejle den forventede tidsfølge af indsatsen i forbindelse med de konkrete forvaltningstiltag.

Det prioriteres at arbejde for at sikre egnede levesteder for området's arter med særlig fokus på at sikre og forbedre tilstanden af de kortlagte levesteder for fjordterne.

Forventede initiativer og plan for interessentinddragelse

Det er Varde Kommunes hensigt at planlægge og udføre projekterne som vist i tabel 4, og i den forbindelse tager kommunen en række initiativer for at inddrage lodsejere og andre interessenter i projekterne.

Tabel 4 viser kommunernes plan for interessentinddragelse, men der kan ske ændringer hvis det ønskes af lodsejerne, eller hvis andre forhold taler for det. Den gældende tidsplan kan altid ses på kommunens hjemmeside.

Tabel 4. Forventede planer for interessentinddragelse

Projekt navn	Initiativ	Tidsplan
Dialog med det Grønne Råd	Varde Kommunes Grønne Råd afholder møder 3-4 gange årligt med deltagelse af en række interesseorganisationer	Hele planperioden.
Naturpleje ved Grønningen	Relevante lodsejere kontaktes med henblik på at drøfte muligheder for pleje af levesteder for fuglearter.	Fra 2017.

Projekterne gennemføres ved frivillige aftaler, og derfor er det i mange tilfælde ikke på nuværende tidspunkt muligt at beskrive hvornår projekterne fysik bliver udført. Kommunen vil i hvert enkelt tilfælde sørge for, at relevante interessenter bliver inddraget.

Bilag 1: Resumé af offentlige lodsejeres drifts- og plejeplaner

Naturstyrelsen udarbejder resuméer af drifts- og plejeplaner for området, og fremsender disse til kommunen senest 20. januar 2017. Resuméerne vil fremgå af den endelige plan.

Bilag 2: Indsatsprogram af den statslige Natura 2000-plan

Generelle retningslinjer

- 1.1 Myndighederne tager i deres administration af lovgivningen og deres forvaltning udgangspunkt i målsætningen for det enkelte Natura 2000-område og sikrer dermed en grundlæggende beskyttelse af udpegningsgrundlaget.
- 1.2 Der arbejdes for at sikre egnede levesteder for områdets arter.
- 1.3 Indsatser gennemført i 1. planperiode vedligeholdes, f.eks. ved genrydning af arealer, hvor der tidligere har været gennemført en Natura 2000-indsats.

Områdespecifikke retningslinjer

- 2.1 Tilstanden af levestederne for fjordterne, havterne og dværgterne forbedres, således at de kortlagte levesteder får en god naturtilstand i overensstemmelse med arternes krav til ynglelokalitet.
- 2.2 Naturstyrelsen vurderer og justerer på baggrund af udarbejdet strategi efter behov vildtreservatet Vadehavet.
- 2.3 Kommunen og offentlige lodsejere skal være særlig opmærksomme på sandterne, som har en væsentlig forekomst i området (jf. områdets målsætning) og er i tilbagegang.

Bilag 3: Naturtyper og arter på udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område bestående af fuglebeskyttelsesområde F55.

Fugle på udpegningsgrundlaget.

Ynglefugle:

Skestork

Sorthovedet måge

Sandterne

Splitterne

Fjordterne

Havterne

Dværgterne

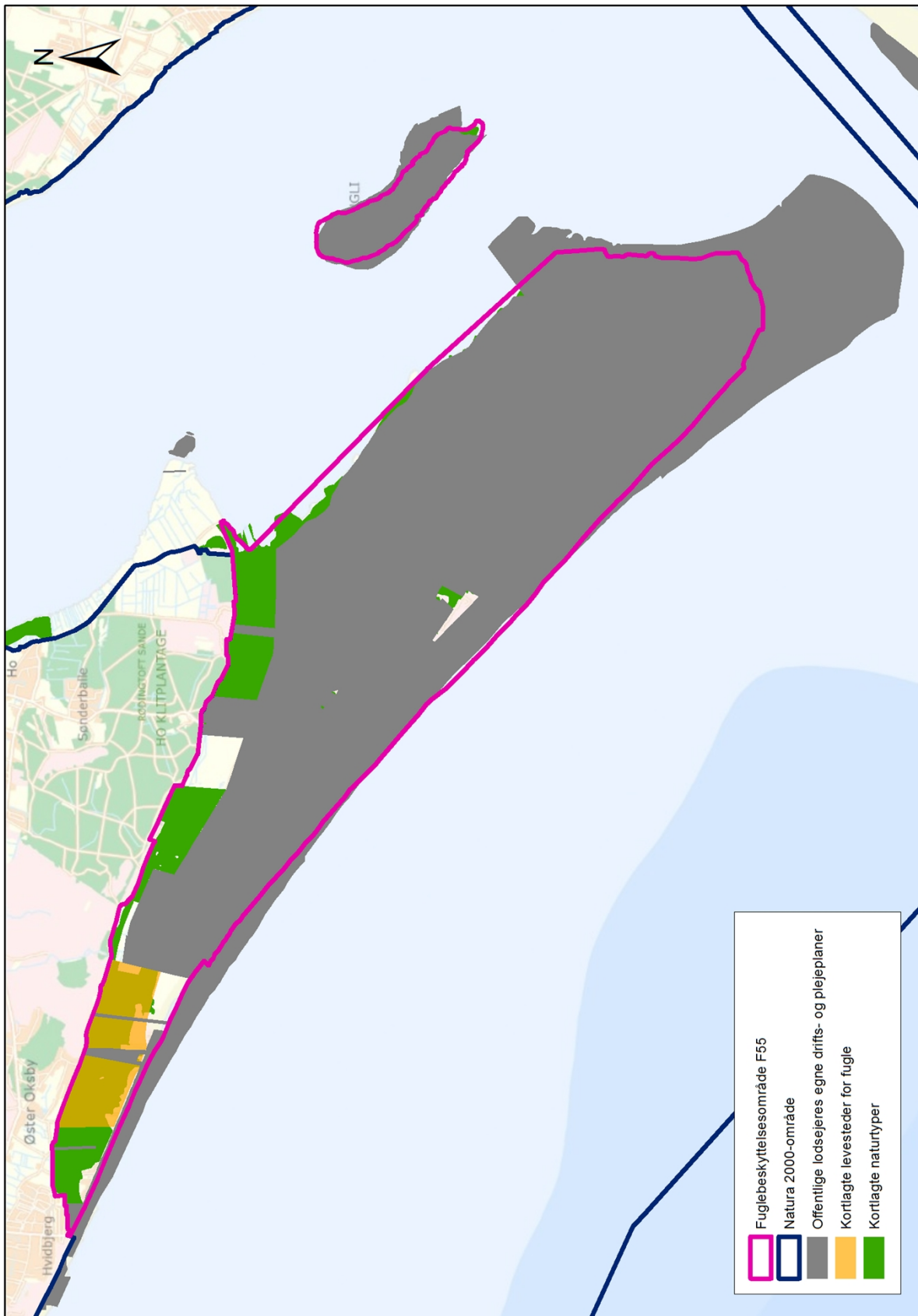
Mosehornugle

Træfugle:

Mørkbuget knortegås

Pibeand

Bilag 4: Kortbilag

**Varde
Kommune**